

Van der Ham

betreft is Wageningen wereldberoemd. Dat heeft ook Kofi Annan beaamd tijdens de jaaropening van de universiteit. Het verdient om die positie verder uit te bouwen. Ik vraag de minister om dit actief te stimuleren en samen met haar collega Koenders op te pakken.

Ondanks de lovende woorden van de voormalige secretaris-generaal van de VN maken wij ons grote zorgen. De groene arbeidsmarkt schreeuwt om opgeleid personeel, van greenport tot Food Valley en op alle niveaus. Alleen daalt de instroom van groen onderwijs, zeker op mbo- en hbo-niveau. De minister constateert dat overigens ook zelf. Op korte termijn komen wij daardoor in de problemen. Wat gaat de minister hieraan doen? Het kan en mag niet dat de Nederlandse innovatiekracht onder druk komt te staan. Het mag ook niet, zoals ik onlangs bij het AO innovatie heb gezegd, dat door allerlei regelgeving en dogmatische debatten bijvoorbeeld genticontwikkeling en nanotechnologie in Nederland bijna niet van de grond komen. Ik vind dat de minister van LNV samen met haar collega van Economische Zaken ervoor moet zorgen dat wij daarin leidend worden in de wereld. Wij moeten niet bang zijn, maar juist de dilemma's die dergelijke nieuwe technologieën in zich hebben bij de kop pakken. Wij moeten ervoor zorgen dat wij dat met goede criteria kunnen doen en dat wij daarin leidend worden in de wereld.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik ken D66 als een partij die met ons de natuurdoelstellingen hoog in het vaandel heeft staan. Maar ik maak mij bij D66 toch een beetje zorgen over de verblindheid wellicht wat betreft innovatie en wetenschap. Er zijn zorgen over de gmo's. Wanneer neemt D66 die zorgen zo serieus dat zij geen risico's wil lopen met de biodiversiteit op lange termijn en even pas op de plaats maakt? Meer vragen wij niet.

De heer **Van der Ham** (D66): Dat is een heel goede vraag. Wij zien natuurlijk ook dat er zorgen zijn en dat er vraagtekens bij te plaatsen zijn. Alleen vinden wij dat je enorme kansen laat liggen als je het alleen maar bij die zorgen laat en verder niet op die dilemma's ingaat. Bijvoorbeeld op het gebied van de biobrandstoffen zijn er heel veel dilemma's. Wat de voedselproductie betreft, staan wij precies aan dezelfde kant. Maar juist doordat Nederland wereldwijd het initiatief heeft genomen door Cramercriteria op te stellen, kunnen wij in de toekomst misschien op een schonere en verantwoorde manier aan de gang gaan met dergelijke nieuwe technologieën. Vorige week heb ik bij de behandeling van de begroting van Verkeer en Waterstaat gesproken over elektrische auto's, waar wij voorstander van zijn. Er moeten goede criteria worden opgesteld voor de batterijen die daarvoor gebruikt worden, want wij moeten geen grote gifberg creëren. Bij ggo's moeten wij ervoor zorgen dat er goede richtlijnen komen, zodat er op een zorgvuldige manier mee kan worden omgegaan. De keuzevrijheid van consumenten moet behouden blijven. Laten wij niet overal paniek zaaien. Er zijn grote kansen, ook voor de voedselvoorziening, ook voor duurzaamheid. Niet elke ggo-toepassing geeft alleen maar problemen. D66 is op dit punt wat nieuwsgieriger dan de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik ben uiterst nieuwsgierig en constateer dat er een verblindingseffect optreedt bij D66. Wat D66 wil toelaten, staat haaks op de eigen doelstellingen. Genetisch gemanipuleerde soja voor

veevoer leidt tot allerlei problemen, zoals ontbossing en dierenleed. De heer Van der Ham zegt altijd maar ja. Ik denk dat hij op dit punt een heroverweging moet plegen.

De heer **Van der Ham** (D66): Wij zijn heel kritisch over soja uit het buitenland. Vorig jaar hebben wij er uitgebreid over gedebatteerd rond Stop Fout Vlees. Dat wil niet zeggen dat je de hele discussie over ggo's niet wilt voeren. Wij zijn het vaak met de Partij van de Dieren eens over landbouw en dierenwelzijn, maar over ggo's denken wij toch iets zakelijker.

De heer **Waalkens** (PvdA): Samen met collega's heb ik een amendement ingediend om geld uit te trekken voor klassieke veredeling. Ik ben het heel erg eens met het betoog over gewogen kansen van genetische modificatie, maar in het amendement proberen wij ook de klassieke veredeling een kans te geven, met name gericht op resistentie tegen phytophthora. Kunnen wij op uw steun rekenen?

De heer **Van der Ham** (D66): Ik heb het amendement nog niet gezien, maar als de dekking goed is, vinden wij het zeker sympathiek. Wellicht zullen wij er zelfs voorstemmen.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.25 uur tot 14.05 uur geschorst.

De **voorzitter**: Op de tafel van de griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de stemmingslijst van aanstaande dinsdag c.q. aanstaande donderdag:

- de brief van het Presidium over een onderzoek naar de knelpunten die zich voordoen bij de informatie-uitwisselingen bij de bestrijding van de verwevenheid van de onder- en bovenwereld (29911, nr. 19).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel mee dat ingevolge artikel 69, tweede lid, van het Reglement van Orde de volgende aangehouden moties zijn vervallen: 31700-XVI, nr. 8, 31700-XVI, nr. 12, 31700-X, nr. 6, 31700, nr. 9, 31700, nr. 25, 31700, nr. 21, 31497, nr. 4, 31473, nr. 8, 31473, nr. 20, 31444-XII, nr. 7, 31444-VII, nr. 10, 31379, nr. 5, 31317, nr. 9, 31317, nr. 11, 31305, nr. 63, 31250, nr. 28, 31200-XI, nr. 123, 31200-VI, nr. 175, 31200-VI, nr. 174, 31200-VI, nr. 168, 31200-V, nr. 124, 31084, nr. 9, 31009, nr. 12, 31007, nr. 27, 31007, nr. 19, 31007, nr. 18, 30597, nr. 26, en 29815, nr. 156.

Op verzoek van de CDA-fractie benoem ik in de vaste commissie voor Defensie het lid Uitslag tot plaatsvervangend lid in plaats van het lid Jan de Vries.

Voorzitter

Het woord is aan mevrouw Langkamp.

Mevrouw **Langkamp** (SP): Voorzitter. Ik wil graag twee series schriftelijke vragen rappelleren. De eerste serie gaat over het veiligheidsbed in de jeugdgevangenissen en de tweede over het wegvallen van de verloskundige zorg in twee ziekenhuizen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Teeven.

De heer **Teeven** (VVD): Voorzitter. Ik zou graag schriftelijke vragen willen rappelleren aan de minister van Justitie en de staatssecretaris van Financiën over het doen van verbeterde aangifte en de samenloop met witwassen. Tevens zie ik graag dat die vragen worden beantwoord vóór maandag aanstaande 11.00 uur.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Ik verzoek u, het verslag van het algemeen overleg over de hpv-vaccinatie in het rijksvaccinatieprogramma op de plenaire agenda te plaatsen. Ik ga ermee akkoord dat dit VAO volgende week wordt gehouden. Er komt overigens nog een brief van de minister.

De **voorzitter**: Wij zullen dat VAO op de agenda van volgende week plaatsen, maar eerst komt er nog een brief.

Het woord is aan mevrouw Van Velzen.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Ik heb vragen gesteld over de sluiting van coffeeshops in de grensstreek, vragen waarop ik eigenlijk gewoon antwoord wil hebben. Gezien de datum waarop ze zijn gesteld, is het hoog tijd. Mijn verzoek is helder.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is wederom aan mevrouw Van Velzen.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Verder heb ik een set vragen gesteld aan de minister van LNV over een aantal rapporten van de VWA, waarvan de beantwoording te laat is. Wij hebben een uitstelbriefje gekregen – dat is prettig, dank daarvoor – maar volgende week is daarover een AO. Ik stel het op prijs, de antwoorden uiterlijk aanstaande maandag te krijgen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter. Ik heb op 2 oktober van dit jaar, meer dan twee maanden geleden dus, vragen gesteld aan de minister van SZW over de afvloeiingsregeling van de voorzitter van het Productschap voor vee en vlees, ter grootte van € 450.000. Ik heb nog geen antwoord gekregen. Ik wil uiterlijk aanstaande maandag 12.00 uur een antwoord, omdat ik de indruk heb dat met terugwerkende kracht de regels en verordeningen worden aangepast om zaken die niet zouden kunnen, toch nog eventjes af te dekken. Ik wil nú een antwoord.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van Gerven.

De heer **Van Gerven** (SP): Voorzitter. Ik zou graag het verslag van het algemeen overleg over het geneesmiddelenbeleid van 10 december op de plenaire agenda willen plaatsen. Ik ga ermee akkoord dat dit voor volgende week wordt gepland.

De **voorzitter**: Wij zullen proberen om dat VAO volgende week te agenderen.

Het woord is aan mevrouw Arib.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. Vandaag is het vergelijkend onderzoek Peristat-2 verschenen over babysterfte in Nederland. Uit dit onderzoek blijkt dat Nederland nog steeds slecht scoort op dit gebied. Ik zou dan ook heel graag een debat hierover willen voeren met de minister. Voorafgaand aan dat debat zou ik via u, voorzitter, de minister een brief willen vragen waarin hij ingaat op Peristat-2, waarin wordt gesteld dat wij te lang hebben aangenomen dat Nederland prachtig presteert zonder dat daarvoor een cijfermatige onderbouwing was. Ik zou verder in die brief van de minister opgenomen willen zien wat de stuurgroep die zich tot nu toe bezighoudt met het terugdringen van babysterfte, aan acties heeft ondernomen en wat de laatste stand van zaken is. Bij die brief zou wat mij betreft ook betrokken moeten worden Peristat-1, het RIVM-rapport en de onderzoeken die tot nu toe op dit terrein zijn verschenen, inclusief een standpunt van de minister. Ik wil weten wat hij van plan is, daarmee te gaan doen.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. De VVD steunt het verzoek om een brief, maar wij zouden aan de hand van de inhoud van de brief willen bekijken of wij een debat gaan voeren. Dat lijkt ons de juiste volgorde. Dus laten wij het op die manier doen.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Wij willen graag over

Voorzitter

dit onderwerp debatteren, maar dat kan wat ons betreft ook in een algemeen overleg in januari.

Mevrouw **Langkamp** (SP): Voorzitter. Wij steunen het verzoek dat, naar ik begrijp, in eerste instantie is gericht op het verkrijgen van een brief van de minister. Daarna is er bij ons eventueel steun voor een debat. Ik heb vanochtend nog schriftelijke vragen gesteld over dit onderwerp. Misschien dat de beantwoording daarvan meegenomen kan worden in de brief.

De heer **Dibi** (GroenLinks): Voorzitter. Ook ik steun het verzoek om een brief. Ik ben ook geneigd om het verzoek om een debat te steunen omdat Nederland heel erg hoog scoort als het gaat om babysterfte. Ik wil dat het kabinet in ieder geval in de brief terugkomt op twee zaken. Het onderzoek is gebaseerd op cijfers uit 2004. Hebben reeds ingezette maatregelen al effect gehad? Dus met mevrouw Arib vraag ik wat de laatste stand van zaken is. Is het bovendien mogelijk om zwangerschapsvoorlichting verplicht onderdeel van de inburgeringscursussen te maken, omdat de kans op sterfte bij allochtone vrouwen hoger is?

De heer **Cramer** (ChristenUnie): Voorzitter. Ook de ChristenUnie steunt het verzoek om een brief, overigens met de aanvullingen die door collega's gepleegd zijn. Ik ben geneigd om mevrouw Agema te steunen in haar suggestie om het in een algemeen overleg te bespreken.

De **voorzitter**: Mevrouw Arib, ik heb geconcludeerd dat er in ieder geval steun is voor het vragen van een brief, evenals voor het verzoek om de vragen van mevrouw Langkamp daarbij te betrekken.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik ben in elk geval blij met de steun voor een debat. De wijze en het tijdstip waarop dat debat moet plaatsvinden, is ook afhankelijk van de hoeveelheid informatie. Als het echt om heel veel informatie gaat, is het lastig om het debat al volgende week te houden. Het lijkt mij goed om als de brief er eenmaal is, daarover verder met elkaar te overleggen. Ik hoop dat die ons binnenkort bereikt.

De **voorzitter**: Akkoord. Dan sturen wij dit deel van het stenogram door naar het kabinet, zodat de brief er volgende week is. Op basis daarvan kan dan een besluit worden genomen.

Het woord is aan mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Ik heb schriftelijke vragen gesteld aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over leeftijdsdiscriminatie bij het CWI. De antwoorden daarop hadden al binnen moeten zijn, maar zijn er nog niet. Ik zou ze graag nog voor het kerstreces willen ontvangen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is wederom aan mevrouw Karabulut.

Mevrouw **Karabulut** (SP): Voorzitter. Op 11 november jongstleden heb ik het kabinet om een reactie gevraagd op de kritiek die is geuit door Hans van Hulst op het rapport van de taskforce Antillianen. Ik heb dat verzoek een week later herhaald. Ik heb tot nu toe echter nog helemaal niets gehoord van het kabinet. Ik zou het wel zo netjes vinden als dat alsnog gebeurde.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet, zodat uw verzoek wordt gehonoreerd.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Ik heb ook twee series schriftelijke vragen die nog niet beantwoord zijn en waarop ik graag alsnog antwoord krijg. Dat betreft allereerst een serie aanvullende vragen op eerdere antwoorden over uitblijvende zorg door een defecte tillift. De andere serie vragen gaat over ontslagen bij Philadelphia. Er is daarover van alles in het nieuws, dus ik zou het prettig vinden als wij daarop antwoord krijgen.

Mijn volgende verzoek betreft vragen die ik heb ingediend op 24 november jongstleden. Die behoeven nog niet beantwoord te zijn, maar ze gaan allemaal over de Wet maatschappelijke ondersteuning, waarover wij de volgende week een algemeen overleg hebben. Wij vragen de staatssecretaris om de vragen vóór dat AO te beantwoorden.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2009 (31700-XIV);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2009 (31700-F).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

Mevrouw **Thieme** (PvdD): Voorzitter. De wereld is wakker geschud door de voedselcrisis, klimaatcrisis, biodiversiteitscrisis, watercrisis en kredietcrisis. Dat wil zeggen: de wereld had wakker geschud kunnen zijn. Het is echter bekend dat niets zo moeilijk is als iemand wakker schudden die doet alsof hij slaapt. Het kabinet maakt met name op het dossier van LNV sterk de indruk niet van zins te zijn wakker geschud te worden. De minister verkeert nog duidelijk in de ontkenningfase als het gaat om de zeer negatieve impact van de veehouderij op tal van crises die de wereld raken.